

Както се вижда от тези данни първото наблюдение през 1925 г. е продължило само един месец. До 9. IX. 1944 г. са проведени пет наблюдения, като при едно от тях материалите остават неразработени. През 1935/1936 г. се прави еднократно наблюдение на селските семейни бюджети. Наблюдавани са 1,420 семейства, обаче от получените материали са признати за задоволителни само данните за 939 семейства.

Характерно за наблюденията на семейните бюджети до 1944 г. е това, че се наблюдават предимно семейства на чиновници и служаци и само незначителна част работнически семейства. При това нито чиновническите, нито работническите семейства имат нещо общо с основната маса на тези специални категории от населението. Същото се отнася и за наблюдаваните селски стопани. Избирани са високо платени чиновници и работници и богати селяни, доходите на които значително са надхвърляли средните доходи на основната маса от трудещите се.

При подбора на семействата не са спазвани елементарни научни принципи, за да се получи репрезентативност на избраната съвокупност. Затова и получените данни от това наблюдение не отразяват положението на трудещите се.

Съвсем на нови принципи е изградено наблюдението, което се провежда в нашата страна от 1951 г. насам. Сега то обхваща преди всичко създателите на материалните блага — работниците и селските стопани. От тези две основни обществени класи в нашата страна в наблюдението са включени семейства с доходи, които са представители не само за средните доходи на работниците и селяните, но отразяват и материалното положение на трудещите се от всички слоеве в зависимост от размера на техните доходи.

Статистиката на семейните бюджети на работниците и служащите изучава жизнените условия на трудещите се — техните приходи и разходи, личното потребление, битовите условия, при които живеят, задоволяването на културните нужди, участието на трудещите се в производството и т. н. Основният показател, който определя жизненото равнище на работническата класа, е работната заплата. Размерът на работната заплата в основни линии определя доходите на трудещите се. Потреблението, битовите условия, задоволяването на културните нужди са в зависимост от доходите. Следователно при статистиката на семейните бюджети трябва най-напред да се осигури представителност на извадката към общата съвокупност преди всичко по размера на работната заплата. За да имаме представителност на извадката към общата съвокупност, е необходимо да осигурим минимален брой работнически семейства за наблюдаване на техните бюджети. Такъв минимален брой работници в извадката трябва да бъде осигурен за всеки народностопански отрасъл, за всеки промишлен отрасъл. Известно е, че колкото по-голяма е извадката, толкова по-голяма е вероятността получените данни от репрезентативното наблюдение да бъдат представителни на общата съвокупност. Но поради това че статистиката на семейните бюджети е свързана с огромни разходи, наблюдаваните работнически семейства се свеждат до един минимум, който с достатъчна достоверност да характеризира в основни линии положението на работническата класа. От нашата няколкогодишна практика, от практиката на наблюдението на семейните бюджети в други страни, въз основа на съпоставката на получените данни от репрезентативното наблюдение с данните на масовите статистики, е устано-